

Ikgadējais uzraudzības ziņojums Par Ludzas novada attīstības programmas 2018.-2024.gadam ieviešanu

Ludzas novada attīstības programma (turpmāk tekstā – Attīstības programma) ir vidējā termiņa plānošanas dokuments 2018. – 2024. gadam, kas nosaka novada attīstības prioritātes, rīcības virzienus un uzdevumus, kā arī to īstenotājus un finanšu resursus ilgtermiņa mērķu sasniegšanai.

Attīstības programma tika izstrādāta, ņemot vērā Nacionālo attīstības plānu, Latgales plānošanas reģiona spēkā esošos teritorijas attīstības plānošanas dokumentus, Ludzas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģiju, Ludzas novada teritorijas plānojumu un vietējo pašvaldību spēkā esošos teritorijas attīstības plānošanas dokumentus, ar kurām robežojas Ludzas novads.

Izstrādājot Attīstības programmu, tika ievēroti šādi principi:

ilgtspējīgas attīstības princips - tagadējām un nākamajām paaudzēm nodrošina kvalitatīvu vidi un līdzsvarotu ekonomisko attīstību, racionāli izmanto dabas, cilvēku un materiālos resursus, saglabā un attīsta dabas un kultūras mantojumu;

interesu saskaņotības princips - saskaņo dažādas intereses un ievēro attīstības plānošanas dokumentu pēctecību, nodrošina, lai tie nedublētos;

līdzdalības princips - visām ieinteresētajām personām ir iespēja līdzdarboties attīstības plānošanas dokumenta izstrādē;

sadarbības princips - valsts un pašvaldību institūcijas sadarbojas, tai skaitā izpildot attīstības plānošanas dokumentos izvirzītos uzdevumus un informējot cita citu par nosprausto mērķu un paredzēto rezultātu sasniegšanu;

finansiālo iespēju princips - izvērtē esošos un vidējā termiņā prognozētos resursus un piedāvā efektīvākos risinājumus attiecībā uz nosprausto mērķu sasniegšanai nepieciešamajām izmaksām;

atklātības princips - attīstības plānošanas process ir atklāts, un sabiedrība tiek informēta par attīstības plānošanas un atbalsta pasākumiem un to rezultātiem, ievērojot likumā noteiktos informācijas pieejamības ierobežojumus;

uzraudzības un novērtēšanas princips - attīstības plānošanā un attīstības plānošanas dokumentu īstenošanā visos pārvaldes līmeņos tiek nodrošināts to ietekmes izvērtējums, kā arī uzraudzība un pārskatu sniegšana par sasniegtajiem rezultātiem;

subsidiaritātes princips - politiku īsteno tā valsts vai pašvaldības institūcija, kura atrodas pēc iespējas tuvāk pakalpojuma saņēmējiem, un attiecīgie pasākumi tiek efektīvi īstenoti pēc iespējas zemākā pārvaldes līmenī;

attīstības plānošanas un normatīvo aktu izstrādes sasaistes princips - politiku plāno pirms normatīvā akta izdošanas un, izstrādājot normatīvos aktus, ņem vērā attīstības plānošanas dokumentus;

līdzsvarotas attīstības princips - politiku plāno, sabalansējot atsevišķu valsts teritoriju attīstības līmeņus un tempus;

aktualitātes princips - attīstības plānošanas dokumentus aktualizē atbilstoši situācijai;

dokumentu saskaņotības princips - pieņemot attīstības plānošanas dokumentu vai izdarot grozījumus šādā dokumentā, nodrošina izmaiņu veikšanu arī citos saistītajos dokumentos un normatīvajos aktos, ievērojot tiesiskās pašlāvības principu.

Attīstības programmas izstrādes galvenais mērķis ir noteikt vietējās pašvaldības attīstības vidējā termiņa prioritātes un mērķus, norādīt veicamos uzdevumus, rīcības, investīcijas, projektus pašvaldības ilgtspējīgai un līdzsvarotai sociāli ekonomiskās attīstības veicināšanai.

Attīstības programma ietver:

pašreizējās situācijas raksturojumu un analīzi – attīstības tendences, problēmas un izaugsmes resursus;

stratēģisko daļu – vidēja termiņa prioritātes un rīcības virzienus; rīcības plānu – rīcība triju gadu periodam;

investīcijas plānu – investīcijas triju gadu periodam;

attīstības programmas īstenošanas uzraudzības un novērtēšanas kārtību;
pārskatu par sabiedrības līdzdalību.

Informācijas iegūšanai izmantoti pašvaldības dati, speciālistu sagatavotā informācija, institūciju apkopotie dati, interneta resursi. Attīstības programmas izstrādē ņemti vērā darba grupu, pašvaldības speciālistu, vadības, deputātu un sabiedrības viedoklis.

Attīstības programmas uzraudzības sistēma ir izstrādāta ar mērķi radīt ietvaru, kas nodrošina iespēju izvērtēt novada teritorijas attīstības progresu un attīstības programmas īstenošanas gaitā sasniegto.

Ludzas novada pašvaldības Attīstības un nekustamā īpašuma nodaļa izveidoja uzraudzības rādītāju informācijas sistēmu (datu bāzi), kurā regulāri tiks apkopoti dati par novada attīstību raksturojošiem sociālekonomiskajiem rādītājiem un dati par rezultatīvajiem rādītājiem no pašvaldības struktūrvienībām.

Sākot ar Attīstības programmas spēkā stāšanās gadu pamatojoties uz informācijas sistēmā apkopotajiem datiem, Attīstības un nekustamā īpašuma nodaļa sagatavo ikgadējo uzraudzības ziņojumu par attīstības programmas ieviešanu.

Ludzas novada stratēģiskie mērķi un ilgtermiņa prioritātes

Stratēģiskie mērķi kalpo par pamatu prioritāšu noteikšanai un turpmāko veicamo darbību identificēšanai.

1. Izglītota, veselīga, kulturāla, sociāli aktīva un materiāli nodrošināta sabiedrība.
2. Droša, dabiska un pieejama vide dzīvošanai, darbam un atpūtai.
3. Konkurētspējīga un droša uzņēmējdarbības vide.

Ludzas novada ilgtermiņa prioritātes:

1. Pieejami izglītības, ārstniecības, kultūras un sociālie pakalpojumi, efektīva publiskā pārvalde.
2. Attīstīta transporta, sakaru, ūdenssaimniecības sistēmas, vides un enerģētikas infrastruktūra.
3. Investīciju piesaistes un nodarbinātības veicināšana, attīstīts tūrisms, aktīvi uzņēmēji.

Vidēja termiņa prioritātes un sasniedzamie rezultāti:

Vidēja termiņa prioritātes (VTP) ir svarīgākie nosacījumi, lai sekmētu ilgtermiņa prioritāšu sasniegšanu. Vidēja termiņa prioritātes tika noteiktas, izvērtējot novada resursus un iespējas un ņemot vērā ilgtermiņa prioritātes, pašreizējās situācijas un SVĪD analīzi.

Saskaņā ar Ludzas novada attīstības programmu, tika noteiktas šādas vidēja termiņa prioritātes:

- **VTP1:** Sociālās infrastruktūras attīstība un pakalpojumu kvalitāte;
- **VTP2:** Tehniskās infrastruktūras attīstība un pakalpojumu kvalitāte;
- **VTP3:** Novada konkurētspējas palielināšana.

Ludzas novada attīstības izvērtējuma pamatrādītāji

Rādītājs	Vērtība bāzes 2017.gadā	Vērtība 2019.gadā	Tendence pret bāzes gadu	%	Avots
1. Sociālās infrastruktūras attīstības un pakalpojumu kvalitāte					
Ludzas novada attīstības indekss	-1,146	-1,069*			VRAA *- dati par 2018.gadu
Platība, km ²	965	965			CSP (ISG01)
Iedzīvotāju skaits	13733	12792		- 6,9	PLMP
Iedzīvotāju blīvums cilv./km ²	14,23	13,26		-6,9	CSP (ISG01)
Demogrāfiskā slodze	562	576		-6,9	CSP (ISG19)
Iedzīvotāju sadalījums pa vecuma grupām% :					CSP (ISG18); (PLMP)
■ līdz darbības vecumam	12,4	12,8		+3,22	
darbības vecumā	62,5	62,3		-0,32	
■ virs darbības vecuma	25,1	24,9		-0,8	
Bezdarba līmenis	18,1	16,8		7,2	NVA

Vidējā termiņa sasniedzamie rezultāti

Rādītājs	Bāzes gads	Vērtība bāzes gads	Vērtība 2019.gadā	2024.gada sasniedzamais rezultāts	Avots
1. Sociālās infrastruktūras attīstības un pakalpojumu kvalitāte					
Iedzīvotāju skaits	2017	13733	12792	Nesamazinās	PMLP
Trūcīgo personu skaits	2017	1690	1126	Samazinās	Pašvaldības dati
Izglītojamo skaits vispārējās izglītības iestādēs	2017./2018. māc.gads	1294	1172	Nesamazinās	Pašvaldības dati
Profesionālās ievirzes un interešu izglītībā iesaistīto skaits	2010./2011. māc.gads	990	893	Nesamazinās	Pašvaldības dati
Kultūras iestāžu skaits	2010.	23	23	Nesamazinās	Pašvaldības dati

Aktivitāšu īstenošana:

Pašvaldība 2019. gadā īstenoja šādus projektus (turpināja īstenot esošus projektus un izstrādāja jaunus projektus):

1. Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 9.2.2.specifiskā atbalsta mērķa "Palielināt kvalitatīvu institucionālai aprūpei alternatīvu sociālo pakalpojumu dzīvesvietā un ģimeniskai videi pietuvinātu pakalpojumu pieejamību personām ar invaliditāti un bērniem" 9.2.2.1.pasākuma "Deinstitutionalizācija" Eiropas Sociālā fonda projekts "Deinstitutionalizācijas pasākumu īstenošana Latgales reģionā (DI)", Nr. 9.2.2.1./15/I/005 (Sadarbības projekts/ partneris).

2. Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 9.2.4.specifiskā atbalsta mērķa "Uzlabot pieejamību veselības veicināšanas un slimību profilakses pakalpojumiem, jo īpaši, nabadzības un sociālās atstumtības riskam pakļautajiem iedzīvotājiem" 9.2.4.2.pasākuma "Pasākumi vietējās sabiedrības veselības veicināšanai un slimību profilaksei" projekts "Sabiedrības veselības veicināšanas un slimību profilakses pasākumu īstenošanas Ludzas novadā"; Nr.9.2.4.2/16/I/024.

3. Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 8.1.2. specifiskā atbalsta mērķa "Uzlabot vispārējās izglītības iestāžu mācību vidi" projekts "Ludzas vispārējās izglītības iestāžu mācību vides modernizācija".

4. ELFLA Lauku attīstības programmas 2014.-2020. gadam apakšpasākuma "Darbību īstenošana saskaņā ar sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģiju" aktivitātē "Vietas potenciāla attīstības iniciatīvas" projekts „Aprīkojuma iegāde Ludzas novada pagastu bibliotēkām iedzīvotāju sabiedrisko aktivitāšu dažādošanai”.

5. Eiropas Savienības strukturālo un investīciju fondu mērķa „Eiropas teritoriālā sadarbība” 2014.-2020.gadam Eiropas Reģionālās attīstības fonda atbalsta programmas Latvijas – Lietuvas

pārrobežu sadarbības projekts "Interaktīvā izglītības telpa - efektīvs nelabvēlīgo ģimeņu bērnu integrācijas veids". Sadarbības projekts, iesniedzējs Ludzas novada pašvaldība.

6. Eiropas Savienības strukturālo un investīciju fondu mērķa „Eiropas teritoriālā sadarbība” 2014.-2020. gadam Eiropas Kaimiņattiecību instrumenta atbalsta programmas Latvijas – Lietuvas – Baltkrievijas pārrobežu sadarbības projekts “Kulinārijas mantojuma un tradicionālo arodu iemaņu saglabāšana un veicināšana”. Sadarbības projekts, iesniedzējs Krāslavas novada pašvaldība. Ludzas novada pašvaldības aktivitāšu kopējais finansējums EUR 72 075, programmas finansējums – EUR 64 868. Projektā plānotās aktivitātes: saliekamo galdu, solu, telšu, piekabe iegāde brīvdabas pasākumu organizēšanai, piedalīšanās semināros, pieredzes apmaiņas braucienos, Lielā Latgaļu tirgus organizēšana, publikācijas.
7. "Daudzfunkcionālā sociālo pakalpojumu centra izveide Ludzā", Nr.9.3.1.1/8/I/008.

Rādītājs	Bāzes gads	Vērtība bāzes gads	Vērtība 2019.gadā	2024.gada sasniedzamais rezultāts	Avots
2. Tehniskās infrastruktūras attīstības un pakalpojumu kvalitāte					
Ceļu segums uz pašvaldības ceļiem un ielām km):	2017	545.41	545.41	545.41	Pašvaldības dati
– asfaltētas	2017	64,15	65,7	80,00	
– grantētas, gruntētas	2017	479	479	480	
Centralizētās ūdensapgādes sistēmas patērētāju skaits	2017	9241	9354	10150	LVĢMC
Centralizētās kanalizācijas Sistēmas patērētāju skaits	2017	7546	7648	8100	LVĢMC
Radies sadzīves daudzums					
– šķirto (%)	2017	43%	43%	60	LVĢMC
– nešķirto (%)	2017	57%	57%	40	LVĢMC

Aktivitāšu īstenošana:

Pašvaldība 2019. gadā īstenoja šādus projektus (turpināja īstenot esošus projektus un izstrādāja jaunus projektus):

1. Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" specifiskā atbalsta mērķa 5.5.1 „Saglabāt, aizsargāt un attīstīt nozīmīgu kultūras un dabas mantojumu, kā arī attīstīt ar to saistītos pakalpojumus” projekts “Rīteiropas vērtības”. Sadarbības projekts, iesniedzējs Daugavpils pilsētas pašvaldība. Projekta aktivitātes: Ludzas pilsdrupu mūru konservācija, gājēju tiltiņa izbūve no Baznīckalna uz pilsdrupām, kāpņu remonts, skatu torņa izbūve, arheoloģiskā izpēte.
2. Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 3.3.1. specifiskā atbalsta mērķa "Palielināt privāto investīciju apjomu reģionos, veicot ieguldījumus uzņēmējdarbības attīstībai atbilstoši pašvaldību attīstības programmās noteiktajai teritoriju ekonomiskajai specializācijai un

balstoties uz vietējo uzņēmēju vajadzībām" projekts "Transporta infrastruktūras attīstība Ludzas pilsētā".

3. Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 4.2.2. specifiskā atbalsta mērķī "Atbilstoši pašvaldības integrētajām attīstības programmām sekmēt energoefektivitātes paaugstināšanu un atjaunojamo energoresursu izmantošanu pašvaldību ēkās" projekts "Ludzas novada Pildas pamatskolas ēkas energoefektivitātes paaugstināšana".
4. Eiropas Savienības strukturālo un investīciju fondu mērķa „Eiropas teritoriālā sadarbība” 2014.-2020. gadam Eiropas Kaimiņattiecību instrumenta atbalsta programmas Latvijas – Lietuvas pārrobežu sadarbības projekts "Degradēto teritoriju identificēšana un pārveide reģionu institucionālās kapacitātes stiprināšanai".
5. EKII-3/17 "Siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšana ar viedajām apgaismojuma tehnoloģijām Ludzas pilsētā".
6. "Inovatīvu interaktīvu metožu ieviešana pilsētas dabas objektu uzlabošanai un videi draudzīgākas apziņas veidošanai sabiedrībā un dabas tūrisma sektorā Latgales reģionā un Pleskavas apgabalā"; NATTOUR; LV-RU-030.

Rādītājs	Bāzes gads	Vērtība bāzes gadā	Vērtība 2019.gadā	2024.gada sasniedzamais rezultāts	Avots
3. Novada konkurētspējas palielināšana					
Bezdarbnieku skaits	2017	1446	1282	1400	NVA
Ekonomiski aktīvo uzņēmumu skaits	2017	534	568	600	VID
Nodarbināto skaits	2017	1912	1934	2300	CSP
Pašvaldības budžeta izpilde	2017				Pašvaldības dati
– ieņēmumi		12633686 EUR	15077672 EUR	Pieaug	
– izdevumi		12001974 EUR	14829400 EUR	Pieaug	
Apkalpoto tūristu skaits	2017	45000	46 200	55000	Pašvaldības dati
Viesu uzturēšanās ilgums naktsmītnēs (diennakts)	2017	1,5	1,5	2	Pašvaldības dati

Aktivitāšu īstenošana:

1. Lai veicinātu uzņēmējdarbības attīstību un atbalstītu vietējos uzņēmējus tika sniegti nekustamā īpašuma nodokļa atvieglojumi, atbilstoši Ludzas novada domes saistošo noteikumu Nr.5 „Par nekustamā īpašuma nodokļa atvieglojumiem Ludzas novadā” prasībām. 2019.gadā nekustamā īpašuma atvieglojumus izmantoja 6 uzņēmumi.
2. 2019. gadā tika izsludināts biznesa ideju konkurss „Esi uzņēmējs Ludzas novadā”, kurā tika aicināti piedalīties gan fiziskās, gan juridiskās personas, kuri vēlējas uzsākt vai paplašināt savu saimniecisko darbību. Konkursa rezultātā tika atbalstīti 3 pieteikumi.
3. Organizēta Ludzas novada skolēnu vasaras nodarbinātības programma.

4. Organizēti informatīvie semināri uzņēmējiem sadarbībā ar Latgales plānošanas reģionu.
5. Uzsākta projekta realizācija par Valsts un pašvaldības vienotā klientu apkalpošanas izveidi Ludzā.

Pašvaldība 2019. gadā turpināja īstenot ilgtermiņa finanšu vadības, regulāras pašvaldības budžeta izdevumu pārraudzības politiku, tādējādi nodrošinot pašvaldības finanšu resursu pietiekamību noteikto pašvaldības funkciju realizācijai. Tika nodrošināta pašvaldības budžeta un finanšu sistēmas caurskatāmība.

Ludzas novada pašvaldības ilgtermiņa un vidēja termiņa mērķu un uzdevumu sasniegšanu turpmākajos gados būtiski var ietekmēt Eiropas Savienības struktūrfondu finansējuma pieejamība pašvaldībai plānošanas periodā 2021.-2027. gadam, kā arī valdības iecerētā administratīvi teritoriālā reforma.

Ludzas novada pašvaldība, prognozējot nākotnes darījumus – investīcijas un kapitālieguldījumus, piesaistot ES un citus finanšu instrumentus, regulāri pārskata finanšu politikas prognozes un kontrolē situāciju, norobežojot finanšu riskus, izvērtējot katras savas iestādes, struktūrvienības un kapitālsabiedrības maksātspēju un ieguldījumu efektivitāti.

Pašvaldība realizē mērķtiecīgu un stingru finanšu politiku, nodrošinot gan budžeta izstrādes procesa pārskatāmību, gan savlaicīgu tā plānošanu, gan arī precīzu savu finanšu uzskaiti. Domes finanšu politika ir vērsta uz stabilitātes un ekonomiskās attīstības nodrošināšanas, attīstības plānu pēctecības un budžeta līdzekļu efektīvas izmantošanas principu konsekvenci pašvaldības saimnieciskajā darbībā.

Pašvaldības darbība, lai nodrošinātu pamatfunkciju izpildi, arī turpmāk būs vērsta uz novada iedzīvotāju interešu ievērošanu, tādējādi nodrošinot viņu ekonomiskās, sociālās un kultūras vajadzības. Budžeta līdzekļi, iespēju robežās, tiks novirzīti novada attīstības projektiem, tādējādi uzlabojot uzņēmējdarbības vidi, kas savukārt nozīmē darbavietas iedzīvotājiem.

Sagatavoja:

Ludzas novada pašvaldības

Attīstības un nekustamā īpašuma nodaļas vadītāja

Iļona Iļovena